

Biroul permanent al Senatului

L 68. / 8.11.2021

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Comisia pentru constituționalitate

*Comisia pentru învățământ,
tineret și sport*

*Comisia pentru muncă,
familie și protecție socială*

Nr.LXVIII/1375/2021

Nr. XXVIII/337/2021

NrXXVII/193/2021

R A P O R T C O M U N

asupra *Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății*
(L68/2017)

În temeiul art.147 alin.(2) din Constituția României, republicată, în conformitate cu prevederile art.153 alin.(1) și (2) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Comisia pentru constituționalitate, Comisia pentru învățământ, tineret și sport și Comisia pentru muncă, familie și protecție socială**, prin adresa nr.L68/2017 din 7 iunie 2021, au fost sesizate de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului comun asupra *Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.75 din 30 ianuarie 2019.*

În ședințele din 28 septembrie 2021, 26 octombrie 2021 și 29 septembrie 2021, Comisia pentru constituționalitate, Comisia pentru învățământ, tineret și sport și Comisia pentru muncă, familie și protecție socială, tineret și sport **au hotărât, cu**

majoritate de voturi, să adopte raport comun de admitere, fără amendamente, a Proiectului de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, în forma adoptată de Camera Deputaților ca urmare a reexaminării.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr.75 din 30 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.120 din 15 februarie 2019, a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății este neconstituțională în ansamblul său.

În motivarea obiecției de neconstituționalitate, Președintele României, autor al sesizării, "susține, în esență, că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, adoptată ulterior procedurii de reexaminare ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 63 din 13 februarie 2018, cuprinde o serie de reglementări care excedează limitelor cererii de reexaminare formulate de Președintele României și care sunt contrare și deciziei menționate.

Președintele României a formulat o sesizare de neconstituționalitate asupra Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, solicitând instanței constituționale să constate că Parlamentul a adoptat această lege cu nerespectarea dispozițiilor privind limitele reexaminării, așa cum acestea sunt prevăzute de art. 77 alin. (2) din Constituție, precum și a celor referitoare la calitatea legii, prevăzute la art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, că legea criticată este, în ansamblul său, neconstituțională și că se impune reluarea procedurii de dezbatere a cererii de reexaminare, în condițiile și limitele fixate de art. 77 alin. (2) din Constituție. Decizia Curții Constituționale a avut ca efect redeschiderea procedurii de reexaminare a legii de către Parlament, pentru punerea de acord a prevederilor neconstituționale cu decizia instanței constituționale, în temeiul art. 147 alin. (2) din Constituție.

Se susține că, în cazul de față, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 63 din 13 februarie 2018, Parlamentul, din nou, a eliminat unele texte și a operat modificări, fără ca acestea să fi făcut obiectul cererii de reexaminare și, în mod evident, contrar soluției dispuse de către instanța constituțională.

Astfel, intervenția legislativă de la art. I pct. 17 din legea dedusă controlului de constituționalitate vizează extinderea perioadei până la care școlile doctorale se consideră a fi acreditate, respectiv de la data de 1 octombrie 2019 până la data de 1 octombrie 2020. Or, în această situație, Parlamentul nu avea deschisă calea reexaminării acestei dispoziții, întrucât aceasta nu a făcut obiectul cererii de reexaminare. În privința dispozițiilor acestui punct 17 (fostul pct. 31 din legea adoptată în prima fază și din legea adoptată după cererea de reexaminare a Președintelui României), Curtea Constituțională a stabilit expres că limitele cererii de reexaminare au fost depășite și, prin urmare, acestea nu puteau face obiectul unei modificări.”

Examinând obiecția de neconstituționalitate, **Curtea Constituțională**, prin Decizia nr. 75 din 30 ianuarie 2019 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, **a reținut următoarele:**

- Curtea a analizat mai întâi criticile de neconstituționalitate extrinsecă, reținând că "Parlamentul, în loc să se mențină în limitele cererii de reexaminare, a dezbătut și adoptat o nouă formă a legii, modificând și completând atât texte vizate de

către Președintele României, cât și texte străine cererii acestuia. Astfel, limitele cererii de reexaminare au fost depășite în privința art. I pct. 9, 11, 14, 19, 20, 21, 23-25 și 31, în timp ce art. I pct. 27 sau pct. 29 și art. III din legea adoptată în prima fază au fost eliminate, deși cererea de reexaminare nu le-a vizat. Practic, prin conținutul normativ al legii criticate, Parlamentul s-a comportat ca și când nu ar fi fost în procedura de reexaminare a legii, ci în procedura obișnuită/comună";

- Curtea a analizat în jurisprudența sa situații asemănătoare, constând în intervenții legislative care excedează cadrului cererii de reexaminare, respectiv modificarea unora dintre dispozițiile legii între momentul formulării cererii de reexaminare de către Președintele României și momentul adoptării legii reexaminată, prin acte normative (ordonanțe de urgență) având același obiect de reglementare ca și legea supusă controlului de constituționalitate. Curtea Constituțională a reținut în acest sens că "Președintele României nu putea sesiza aspecte legate de conținutul legii prin raportare la alte acte normative în vigoare în vederea corelării cu ansamblul reglementării, având în vedere faptul că (...) au intrat în fondul activ al legislației ulterior formulării solicitării de către Președintele României și anterior finalizării procedurii de reexaminare. În ceea ce privește posibilitatea Parlamentului ca în procedura legislativă de reexaminare să procedeze la corelarea unor dispoziții legale, coordonatele trasate în jurisprudența Curții statuează cu privire la acest procedeu în cadrul aceluiași act normativ, și nu prin raportare la alte reglementări în vigoare" (paragrafele 60 și 61 din Decizia nr. 355 din 23 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 652 din 26 iulie 2018). Prin aceeași decizie, Curtea a mai reținut că "procedura legislativă de reexaminare a unei legi este o procedură specială prin care se redeschide procedura parlamentară numai pentru criticile formulate de Președintele României; (...) Mai mult, potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, în procesul de legiferare trebuie să se evite paralelismele legislative, fiind interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative [art. 16 alin. (1)], iar în cazul existenței acestora se

va proceda fie la abrogare, fie la concentrarea materiei în reglementări unice [art. 16 alin. (2)]. Așadar, proiectul de act normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației prin corelarea cu actele normative cu care se află în conexiune (art. 13). " (paragrafele 63 și 64)

Astfel fiind, pretinsa corelare a dispozițiilor legii adoptate cu acte normative intrate în vigoare ulterior formulării cererii de reexaminare de către Președintele României nu poate fi reținută ca fiind de natură să justifice depășirea limitelor acestei cereri. De altfel, la data la care Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea legii ca urmare a depășirii limitelor cererii de reexaminare, respectiv la 13 februarie 2018, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2017 era în vigoare, ceea ce semnifică faptul că instanța constituțională a reținut, implicit, că acest eveniment legislativ nu poate justifica depășirea limitelor cererii de reexaminare în privința art. I pct. 31 (actualul art. I pct. 17). În plus, actuala redactare a art. I pct. 17 din lege reflectă numai în parte corelarea cu dispozițiile articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2017, aprobată prin lege. Prin menținerea termenului stabilit în forma legii care a făcut obiectul controlului de constituționalitate, textul conservă soluția legislativă criticată de Președintele României pentru depășirea limitelor cererii de reexaminare, constatată și sancționată ca atare de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018.

Ca urmare, Curtea constată că sunt întemeiate criticile autorului sesizării, art. I pct. 17 [cu referire la art. VIII alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2016] fiind adoptat cu încălcarea art. 147 alin. (2) și (4) din Constituție”;

- ”Ca efect al prezentei decizii, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile legii în limitele deciziei Curții Constituționale, ceea ce presupune ca dezbateră parlamentară să fie reluată în limitele cererii de reexaminare, însă numai cu privire la dispozițiile care au făcut obiectul sesizării și controlului de constituționalitate în prezenta cauză.

O altă soluție, în sensul solicitat de autorul sesizării, respectiv de constatare a neconstituționalității legii în ansamblu, fără posibilitatea Parlamentului de a o mai

reexamina, nu are suport constituțional (câtă vreme controlul de constituționalitate s-a realizat asupra unor dispoziții ale legii, criticate punctual) și este în contradicție cu Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018 a Curții Constituționale, unde s-a statuat expres că neconstituționalitatea legii în ansamblul său pe dimensiunea extrinsecă în circumstanțele analizate "impune reluarea procedurii de dezbatere a cererii de reexaminare", iar nu încetarea procedurii legislative. Nu este vorba de dobândirea de către Parlamentul României a "dreptului de a reexamina o lege în mod repetat", ci de proceduri de reexaminare a legii având temeuri și regim constituțional diferit: art. 77 alin. (2) - reexaminarea legii la cererea Președintelui României și art. 147 alin. (2) - reexaminarea legii pentru punerea în acord cu decizia Curții Constituționale."

Raportat la cauza de față, în jurisprudența sa, Curtea, observând că legea de aprobare a unei ordonanței de urgență a fost constatată ca fiind neconstituțională - în ansamblul său - prin decizii (ex. Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016) prin care au fost admise atât critici de neconstituționalitate extrinsecă raportate la art. 61 privind principiul bicameralismului, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă, reține că, întrucât **dispozitivul deciziei referindu-se la neconstituționalitatea legii de aprobare a ordonanței de urgență în ansamblul său, se impunea reexaminarea legii, respectiv păstrarea proiectului de lege de aprobare a ordonanței de urgență cu care a fost sesizat Biroul permanent al Camerei competente, eliminarea aportului normativ propriu al celor două Camere din conținutul legii adoptate și reluarea procesului legislativ de la momentul înregistrării proiectului de lege**, cu conținutul pe care acesta îl avea la acel moment. În consecință, întrucât reexaminarea s-a realizat prin reluarea procedurii legislative, în condițiile antereferate, aspect demonstrat prin faptul că noul conținut normativ al legii de aprobare a ordonanței de urgență a fost configurat prin adoptarea unor noi amendamente față de cele inițiale, Curtea constată că legea criticată nu încalcă art. 147 alin. (2) și (4) din Constituție.

Având în vedere considerentele expuse mai sus, nu se poate accepta susținerea autorului obiecției de neconstituționalitate în sensul că neconstituționalitatea legii de aprobare a ordonanței de urgență în ansamblul său trebuie să ducă ex post la parcurgerea următoarelor etape, respectiv: "înregistrarea unei inițiative legislative, însoțită de expunerea de motive, solicitarea și obținerea avizelor necesare, procedura întocmirii rapoartelor în comisiile de specialitate ale fiecărei Camere, dezbaterile și votul din fiecare Cameră, potrivit competenței stabilite de art. 75 din Constituție". Curtea constată că premisa de la care se pleacă este falsă, întrucât aceasta nu ține cont de regimul juridic al legii de aprobare a unei ordonanțe de urgență. Astfel, odată ce proiectul de lege de aprobare a ordonanței de urgență a fost înregistrat la Parlament, se realizează și depunerea ordonanței de urgență a Guvernului, potrivit art. 115 alin. (5) din Constituție, condiție ad validitatem pentru intrarea sa în vigoare. Cele două operațiuni - înregistrarea proiectului de lege de aprobare a ordonanței de urgență și depunerea ordonanței de urgență - au natură legislativă și nu pot fi dissociate. De aceea, proiectul de lege de aprobare a ordonanței de urgență este intrinsec legat de intrarea în vigoare a ordonanței de urgență, fiind expresia dispozițiilor art. 74 alin. (3) și art. 115 alin. (5) din Constituție, astfel încât actul depunerii sale este unic, irevocabil și irepetabil.

În consecință, în ședința din 7 septembrie 2021, cu unanimitate de voturi, Camera Deputaților a adoptat ***Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății, în forma trimisă de Guvern.***

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În consecință, **Comisia pentru constituționalitate, Comisia pentru învățământ, tineret și sport și Comisia pentru muncă, familie și protecție socială supun spre dezbateră și adoptare, plenului Senatului, raportul comun de admitere, fără amendamente, a Proiectului de lege privind aprobarea Ordonanței**

de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății.

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituție și art.92 alin.(8) pct.2 din Regulamentul Senatului, republicat, legea urmează a fi dezbătută de **Senat** în calitate de **Cameră decizională**.

Președinte,

Președinte,

Președinte,

Sen. Ion-Cristinel RUJAN

Sen. ~~Monica-Cristina~~ ANISIE

Sen. Ștefan PĂLĂRIE

Secretar,

Secretar,

Secretar,

Sen. Cristian-Augustin NIȚULESCU-ȚĂGĂRLAȘ

Sen. Ambrozie-Irineu DARĂU

Sen. Sorin VLAȘIN